

OTSUS

26.01.2017 nr 5-5/2017-006

**Koondumisele nr 35/2016 Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja
Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. / Regional Jet OÜ loa andmine**

Koondumine

30.12.2016 esitasid Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group ja Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. volitatud esindajad Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. 28.12.2016 osa müügilepingu. Osa müügilepingust tulenevalt omandab Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. Aktsiaseltsilt Nordic Aviation Group 49% Regional Jet OÜ osakapitalist.

28.12.2016 sõlmitud osa müügilepingu ja 28.12.2016 sõlmitud osanike lepingu tulemusena kuulub Regional Jet OÜ koondumise teate esitanud äriühingute Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. ühise valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.01.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 kohaselt on koondumise osalisteks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Aktsiaselts Nordic Aviation Group, Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. ja Regional Jet OÜ.

Aktsiaselts Nordic Aviation Group (registrikood 12927848) on Eestis registreeritud äriühing, mille ainuaktsionär on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Aktsiaselts Nordic Aviation Group tegeleb rahvusvaheliste liinilendude hankimise ja korraldamisega Nordica kaubamärgi all.

Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. (edaspidi ka LOT, registrikood KRS 0000056844) on Poolas registreeritud äriühing, mille aktsiad kuuluvad 99,82% ulatuses Poola Riigikassale. LOT tegeleb reisijate lennutranspordiga ning on Star Alliance'i liige.

Regional Jet OÜ (registrikood 12964950) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju Aktsiaselts Nordic Aviation Group. Regional Jet OÜ on sertifitseeritud lennuettevõtja, omades kehtivat lennuettevõtja sertifikaati ja tegevusluba. Regional Jet OÜ tegeleb õhutranspordivahendite rentimise ja kasutusrendiga. Regional Jet OÜ-l on kaks klienti - Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2015 käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ning Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group ja Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise osalised tegutsevad lennutranspordi valdkonnas, kuid nende tegevuste vahel olulisi horisontaalseid kattuvusi ja seega mõjutatud kaubaturge ei teki.

Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT osutavad reisijate lennutransporditeenuseid, kaupade lennutransporditeenuseid ja tšarterlennuteenuseid. Regional Jet OÜ tegeleb õhutranspordivahendite rentimise ja kasutusrendiga.

Euroopa Komisjon on oma reisijate lennutranspordi valdkonda puudutavates otsustes kaubaturu piiritlemisel lähtunud lähtekoha-sihtkoha linnapaaride põhisest käsitlusest (*point of origin/point of destination, O&D approach*)¹. Ostja seisukohalt ei ole

---

¹ Nt juhtum nr COMP/M.7270 *Cesky Aeroholding / Travel Service / Ceské aerolinie*; juhtum nr COMP/M.6663 *Ryanair / Aer Lingus III*

erinevad linnapaarid omavahel asendatavad ning seega moodustab iga linnapaar eraldi kaubaturu.

Aktsiaselts Nordic Aviation Group hangib ja korraldab liinilende Tallinna ja 16 linna vahel, lisaks Groningen – Kopenhaagen ja Örebro – Kopenhaagen liinil. LOT opereerib liinilende Varssavi ja 57 linna (sh Tallinna) vahel ning Krakovi ja Gdanski vahelist liini. Seega ei osuta Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT reisijate lennutransporditeenust samade lähte- ja sihtkohtade vahel.

Euroopa Komisjon on leidnud, et lühilendude osas (kestvusega alla 6 tunni) ei tekita ümberistumisega/ühe peatusega lennud üldjuhul erakorraliste asjaolude puudumisel (näiteks otselend ei võimalda samal päeval edasi-tagasi lennata või ümberistumisega lendude osakaal turul on märkimisväärne) otselendudele konkurentsipurvet. Pikema lennuaja puhul on ümberistumisega lennud otselendudele siiski arvestatavaks alternatiiviks ning nende atraktiivsust reisijate jaoks tuleks hinnata marsruudipõhiselt².

LOT on osutanud reisijate lennutransporditeenust Tallinnast Varssavi kaudu ka mõnedesse Euroopa sihtkohtadesse, kuhu Aktsiaselts Nordic Aviation Group pakub Tallinnast otselende (Brüssel, Viin, Amsterdam, München). Samas on tegemist lühilendudega, mille reisijad moodustavad kokku [...] % LOT-i reisijatest marsruudil Varssavi-Tallinn-Varssavi. Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda reisijate lennutransporditeenuse osutamise valdkonnas, ei ole Konkurentsiameti hinnangul vajalik analüüsida, kas Tallinnast väljuvate ja Tallinnasse saabuvate lühilendude puhul võivad otselennud ja ümberistumisega lennud kuuluda samale kaubaturule.

Kaupade lennutranspordi võimalused kattuvad Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group ja LOT-i lendude puhul reisijateveo sihtkohtadega. Nii Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group kui ka LOT-i lendudel transporditakse kaupu ainult oma lennukite pagasiruumis ning nimetatud ettevõtjad ei oma spetsiaalseid kaubaveolennukeid.

Euroopa Komisjon on leidnud, et kaupade lennutranspordi puhul ei ole lähtekoha-sihtkoha linnapaaride põhine käsitus asjakohane, sest kaubad on üldjuhul reisijatest vähem ajatundlikud ning kaupu transporditakse ka lähtekohale eelnevast kohast sihtkohale järgnevasse kohta, mistõttu võib geograafilist turgu piiritleda laiemalt. Euroopa-sisese kaubaveo osas konkureerivad lennutranspordiga ka teised transpordiviisid, eelkõige maantee- ja raudteetransport³. Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda kaupade lennutransporditeenuse osutamise valdkonnas, ei ole kaubaturu ja selle geograafilise ulatuse täpne piiritlemine vajalik.

Tšarterlendude osas on Euroopa Komisjon leidnud, et lennuki istekohtade hulгимүүк reisikorraldajatele ei kuulu samale kaubaturule kui regulaarsete lennutransporditeenuste osutamine lõppklientidele ning kaubaturu geograafiline ulatus on riigisisene⁴. Koondumise teate kohaselt osutas Aktsiaselts Nordic Aviation Group 2015/2016 talvehooajal tšarterlennuteenuseid kindlatel marsruutidel ja kindlate

---

² Nt juhtum nr COMP/M.5440 *Lufthansa / Austrian Airlines*

³ Vt eelmine

⁴ Vt eelmine

sõiduplaanide alusel Tallinnast [.....], kokku [...] lendu. Lisaks on Aktsiaselts Nordic Aviation Group osutanud tšarterlennuteenuseid *ad hoc* alusel Tallinnast peamiselt Kesk- ja Ida-Euroopa sihtkohtadesse, kuid kõik tšarterlennud kokku moodustavad alla [...]% Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group müügitulust.

LOT ei ole Euroopa-siseselt (sealhulgas Eestis) kindlatel marsruutidel ja kindlate sõiduplaanide alusel tšarterlennuteenuseid osutanud. Koondumise teate kohaselt on LOT osutanud tšarterlennuteenuseid *ad hoc* alusel, kuid see moodustab LOT-i müügitulust väheolulise osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

LOT-i ja Regional Jet OÜ tegevuste vahel tekib vertikaalne seos, kuivõrd Regional Jet OÜ tegutseb lennukite kasutusrenditeenuse osutamise kaubaturul, mis eelneb kaubaturgudele, kus tegutseb LOT.

Koondumise osaliste esitatud teabe kohaselt võib lennukite kasutusrenditeenuse osutamise kaubaturu jagada geograafilisteks regionideks, millest suuremad on Põhja-Ameerika, Euroopa ning Aasia ja Vaikse ookeani regioonid. Lennukite kasutusrenditeenuse osutamise globaalseks mahuks on hinnatud 179 miljardit USD, millest Euroopa osakaal on u 20-25%⁵. Aktsiaselts Nordic Aviation Group ostis ka varasemalt lennukite kasutusrenditeenust Euroopas tegutsevatelt teenusepakkujatelt, nt Rumeenia ja Ühendkuningriigi äriühingutelt, mis samuti toetab asjaolu, et lennukite kasutusrenditeenuse puhul võib kaubaturu geograafiline ulatus hõlmata kogu Euroopa. Regional Jet OÜ alustas oma äritegevust 2016. aastal ning tema müügitulu oli u [...] eurot, moodustades u [0-5]% Euroopa lennukite kasutusrenditeenuse osutamise kaubaturu mahust. Seega ei ole lennukite kasutusrenditeenuse osutamise puhul tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

⁵ <http://www.prnewswire.com/news-releases/global-aircraft-leasing-market-research-report---industry-analysis-size-share-growth-trends-and-forecast-2014--2021-300381376.html>

Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumine ei tekita horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge. Tallinna lennujaama läbis 2016. aastal jaanuarist novembrini 2 061 951 reisijat, millest LOT-i reisijad moodustasid 1,8% ning Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group reisijad u 16%. Seega reisijate lennutransporditeenuse valdkonda tervikuna hinnates moodustasid koondumise osaliste reisijad u 17,8% Tallinna lennujaama reisijatest, kusjuures Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT ei osutanud lennutransporditeenuseid samade lähte- ja sihtkohtade vahel.

Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT soovivad ühiselt Regional Jet OÜ arendada täielikult sertifitseeritud ja toimivaks lennuettevõtjaks, mis osutab teenuseid reisijate lennutranspordiga tegelevatele klientidele (esimeses etapis Aktsiaselts Nordic Aviation Group ja LOT).

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Aktsiaseltsi Nordic Aviation Group, Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. ja Regional Jet OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 26.01.2017 otsuse nr 5-5/2017-006 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 02.02.2017